

mizaciji. Kdor čita tako slabostojno zmedenost, mora priznati, da je to neumnost, kakor si jo lahko privoščijo samo slabostojni kravarji.

Pa oglejmo si neumnost «Kmet. lista» še nekoliko natančneje. Kakor hitro je člankar samostojnega glasila ugotovil organizatorično moč Ljudske stranke, pa pravi, da je tudi samostojnim nad vse potrebna organizacija in društva kot jih ima SLS.

Seve odklanja «Kmet. list» snovanje samostojnih društev po vzorcu naših katoliških, ampak piše, da so se naši pradedje najrajši pozabavali pod lipo, starejši v resnih pomenkih, mlajši pa so zarajali in zaplesali kolo, ki je bil tako nedolžen in pri tem vendar tako zabaven, da je zaslužil tisti vislice, ki ga je zatri. Oživimo zopet življenje pod lipo in dodajmo mu to, kar je dobrega prineslo moderno življenje. Iz tega oživljenega starega življenja pod lipo pa morajo vzkliti naše nove organizacije, ki bodo združile vso vas v eni misli — v vedno zeleni, vedno mladi kmetski misli.

Taki pisavi kot je ravnokar omenjena v «Kmet. listu», se mora smejati vsak otrok, kaj šele odrasel človek, ali pa kak res organiziran strankar.

V sedanjem času, ko že imajo pometati in berati svoje organizacije in društva, ko ni vasi in sela tudi v najbolj goratih krajih Slovenije brez naše organizacije, pa se hočejo slabostojni birti, mesarji in mešetarji uvesti pod vaško lipo in tamkaj razmotrivati o samostojnih organizacijah in društvih.

Da, da, saj edino pod vaško lipo spada preostanek Samostojne, kjer lahko prevdarja, kako hitro minljiva je stranka, ki ni pozidana na organizacijo ter društva, ampak samo na laž, hudobijo in čisto samostojno neumnost.

Samostojni farbarji so kot njihovi očetje demokracije, ki se vedno po listih odpravljajo na deželo, kjer hočejo ustanavljati društva in osrečiti kmeta z liberalnim probujenjem ter svobodo, a vse ostane le na papirju, ker priprosti kmetski narod že ima davno svoje krščanske organizacije in društva, ki so nepremagljiva moč ter opora Ljudske stranke, katerim narod zaupa, od katerih se bo pa tudi pustil voditi, dokler se bo držal katoliške vere, slovenske kulture in jezika.

Papirnat organizacije laži, sokolskih hudobij in samostojne neumnosti pa radevolje prepustimo g. ateju Pucelju, «Kmet. listu» in demokratom.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V nedeljo so bile v Srbiji in Črni gori občinske volitve, zmagali so radikali, ker je v Srbiji že tako, da zmaga ona stranka, ki ima policijo v svojih rokah. Volitve so bile kravve. Pri agitaciji so se že pretepali med seboj, bilo je več ubitih in na dan samih volitev so bili krvavi boji v Mitrovici na Kosovem med Turki ali Džemijetom in združenimi Srbi.

Volitve so se vršile v 2241 občinah. Iz 674 občin je rezultat še neznan. Radikali so dobili 1302 občine, demokrati 354, zemljoradniki 62, meščanski blok 10, džemijet 12, ostalo komunisti in republikanci. V Beogradu so zmagali radikali, ki so dobili 6559 glasov, meščanski blok (demokrati itd.) je dobil 4987, komunisti 1505, socialisti 318, srbska stranka 172 glasov.

Begradska vlada je sprejela predlog Italije, da se Reka z Barošem in Delto vred začasno stavi pod upravo posebne komisije z italijanskimi in našimi reškimi člani.

Načelnik ministrstva trgovine je odpotoval na Dunaj k pogajanju za sklenitev trgovske pogodbe med našo državo in Avstrijo.

NEMCIJA

ima novo vlado, ki se bo na miren način skušala pogoditi s Francozi. Za sporazum kažejo tudi Francozi več volje to pa gotovo tudi za to, da bi prehiteli angleški na stop v odškodninskem vprašanju. Proti novemu kancercerju dr. Stresemannu nastopajo monarhisti in grozijo z atentati.

V BOLGARIJI

izreka vlada okrutne obsodbe nad pristaši zemljoradniške in komunistične stranke. Sodišče v Sofiji je izvedlo v zadnjem času veliko obsodb na smrt in na do smrtno ječo, razprava proti ministrom Stambolijskijevе vlade se še pa ni začela. To bo gotovo višek nasilja. Vlada je vplivala na odvetniško zbornico in ta je prepovedala vsem odvetnikom prevzeti zastopstvo in za govor obdolženih.

NA ČESKEM

je od ponedeljka splošna rudarska stavka. V štrajku je nad 120 tisoč rudarjev, ker pa rudarska organizacija skrbi za varnostno službo po rudnikih in obratih, dela sedaj še kakih 10 tisoč rudarjev.

KONFERENCA ZA NARODNE MANJSINE

v Kodanju je sprejela po švicarskem predlogu naslednje točke v varstvo narodnih manjšin. 1. Vse države naj jamčijo manjšinam svobodo vere in narodnosti, 2. v vseh državah, kjer obstoje manjšine, naj se ustanove paritetne komisije, ki naj odločajo o vseh spornih vprašanjih in 3. medparlamentarni svet naj ustanovi stalno manjšinsko komisijo.

Naši poslanci med ljudstvom

Tišina (Prekmurje). ne 2. avgusta se je vršil po sv. maši shod ter obenem občni zbor KZ za celo zupnijo. Zborovanje je vodil načelnik KZ g. Kunar Jožef iz Gradišča. G. narodni poslanec Šiftar je razložil političen položaj ter dal obračun o svojem delovanju v parlamentu. Glede gosposčine (kuluka) je g. poslanec povdarjal, da se v Sloveniji in v Prekmurju ne bo izvajal. Za železnico Murska-Sobota—Ormož so naši poslanci posredovali, da je dovoljenih 5.000.000 D kredita za zgradbo. Zaupniki so se g. poslancu toplo zahvalili za njegov trud in pozvali naše poslance, naj še znaprej vztrajajo v boju za avtonomijo. Tajnik Švikaršič je govoril o organizaciji Kmetске zveze. Nato se je izvršila volitev krajevnih odborov SLS.

Shodi poslanca Zebota v mesecu septembru. Na praznik dne 8. septembra po sv. maši pri Sv. Križu nad Mariborom, v nedeljo, dne 9. septembra po sv. maši pri Sv. Juriju ob Pesnici. Isti dan popoldne pa bo gospodarsko zborovanje pri Gor. Sv. Kungoti.

Zbori zaupnikov v polit. okraju mariborskem so se vršili: 1. avgusta pod predsedstvom župana Safošnika v Slov. Bistrici. Poročala sta poslanca Falez in Zebot. Dne 4. avgusta pod predsedstvom g. Spindlerja za sodni okraj mariborski v Mariboru in dne 13. avgusta za sodni okraj Sv. Lenart. Predsedoval je naš zaslužni starosta Rop. Na obeh zborih je poročal poslanec Zebot. — Zaupniki so na vseh treh zborovanjih izrazili našim poslancem neomajeno zaupanje s prošnjo, da nadaljujejo borbo za naše pravice in slovensko samoupravo.

Shodi Slovenske ljudske stranke v šentlenartskem okraju so se v času od 11. do 20. avgusta dobro obnesli. Poslanec Franjo Zebot je v tem času prepotoval ves okraj in domalega v vseh župnijah priredil javne in zaupne shode. Posebno lepo so uspeli shodi dne 12. t. m. pri Sv. Rupertu (predsednik župan Čuček), pri Sv. Bolfenku (Krajnc), v Gočovi (župan Kronvogel), dne 13. avgusta v St. Lenartu (Rop), dne 15. avgusta pri Sv. Trojici (župan Pihler). Po shodih se je narod razgovarjal s svojim zastopnikom in mu prednašal pritožbe in prošnje. Poslanec je obiskal večje število županov ter se z njimi posvetoval o važnih zadevah. Po vseh župnijah se preosnujejo krajevne organizacije naše stranke.

Shod poslanca Zebota pri Sv. Jakobu v Slov. gor. v nedeljo, dne 19. avgusta je bil zelo dobro obiskan. — Predsedoval je odlični naš mož Fr. Platajs. Obširno in točno poročilo o gospodarskem in političnem položaju nam je podal naš poslanec g. Zebot, kateremu smo izrekli popolno zaupanje in zahvalo za njegovo delovanje. Dobro je, da pridejo poslanci v teh težkih časih med ljudstvo in ga poučijo, kako stvari stojijo.

Poslanec dr. Hohnjec je imel okrajne zbornice zaupnikov Slovenske ljudske stranke v Ljutomeru, Gornji Radgenci in Konjicah. Zaupniki so poročilo poslanecovo o položaju v državi, o delovanju poslancev naše stranke in o revizionističnem bloku vzeli z odobravanjem na znanje. Izrazili so poslancem Slov. ljudske stranke popolno zaupanje s pozivom, da vztrajajo v boju za osamosvojitve Slovenije in pravice slovenskega ljudstva. Sodbo o najboljšem načinu tega boja, o sredstvih opozicije in o politični taktiki prepustajo Jugoslovanskemu klubu.

Cadram. V nedeljo, dne 19. avgusta smo imeli prelepo prireditev domače orlovske organizacije. Bil je prvi javni telovadni nastop Orla. Nastopili so Orli, Orlice in naraščaj. Vse vaje so bile proizvedene ne samo dobro in zadovoljivo, marveč z največjo preciznostjo. Gledalci so občudovali uspehe, ki je je naša mladinska organizacija dosegla iz lastnih moči s trudopolnim in požrtvovalnim delom. Slavnostni govor je imel poslanec dr. Hohnjec. Ob koncu telovadnih točk je orlovska organizacija svojemu vrlemu in požrtvovalnemu načelniku Tone Vahtarju, ki odhaja k vojakom, v znak hvalečnosti poklonila lepo sliko.

Shod SLS se je vršil dne 19. t. m. v Poljčanah v gostilni Hartner. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano in je trajalo celi dve uri. Na zborovanju je med pritrjevanjem navzočih poročal g. narodni poslanec Falez. Poslanec je na drobno razložil dosedanje delovanje Jugoslov. kluba. O zunanji politiki je poročal strankin tajnik g. Krajnc iz Maribora. Zborovalci so se strinjali z izvajanjem obeh govornikov in izrekli zaupanje dosedanji neustrašeni borbi naših poslancev za osamosvojitve Slovenije.

Okrajna seja SLS v Staremtrgu pri Slovenjgradu. za slovenjgraški okraj se je vršila dne 13. avgusta. Vodil jo je načelnik okrajne organizacije SLS g. Franc Hribernik iz Smartna pri Slovenjgradu. G. narodni poslanec Vlado Pušenjak je poročal o političnem položaju. Debata se je končala s soglasnim sklepom, da se izreče našim poslancem neomajeno zaupanje in poziv, naj delujejo, kakor dosedaj po isti taktiki aktivnega sodelovanja v narodni skupščini v Beogradu.

Razbor pri Slovenjgradu. Dne 12. t. m. smo imeli pri nas shod SLS, na katerem je ob obilni udeležbi poročal g. narodni poslanec Vlado Pušenjak o sedanjem političnem položaju ter o delovanju Jugoslov. kluba. Po poročilu g. poslanca se je razvila živahna debata, zlasti glede vojaškega zakona. Zborovalci so izrekli popolno zaupanje poslancem Jugoslov. kluba, posebno še g. Pušenjaku ter končno sprejeli naslednjo resolucijo: Pristaši Kmetске zveze najodločneje obsojamo vidovdanske ustavo, ki je največ kriva nesporazuma v naši državi. Zahtevamo revizijo ustave, da tako pridejo tudi Hrvatje in Slovenci do svojih pravic, katere jim gredo po božjem in človeškem pravu. Odklanjamo vse postavke, ki izvirajo iz krivičnih točk vidovd. ustave. Poseb-

no odločno odklanjamo takozvani kuluk, ki zopet urvaja tlako, katere mi pod nobenim pogojem ne sprejemamo. Zahtevamo tudi, da se počitnice na ljudskih šolah predstavijo takoj drugo leto na jesen. Vztrajamo na zahtevi revizije ustave in najširše avtonomije.

Shodi poslancev SLS. V Loki pri Zidanem mostu se je vršil dne 15. avgusta shod, na katerem je govoril narodni poslanec g. Kugovnik o političnem položaju, o delovanju Jugoslov. kluba, za doseg avtonomije. Po izčrpnem poročilu g. poslanca se je razvila debata, katere se je udeležilo več in mladeničev. Odločno so vsi protestirali proti krivičnemu davčnemu sistemu, vojaškemu zakonu, ter o uvedbi kuluka v Sloveniji.

V Sv. Katarini pri Trbovljah se je vršil shod dne 16. avgusta. Poročal je poslanec Kugovnik o delovanju Jugoslov. kluba ter o težkem boju, ki ga bije klub proti sedanji centralistični vladi za doseg avtonomije in za zboljšanje sedanjega slabega položaja. Kljub plohi, ki se je vtila med zborovanjem, se zborovalci niso ustrašili, ampak so vstrajali do zadnjega. Izreklo se je popolno zaupanje poslancem SLS. Protestiralo se je proti krivičnemu davčnemu sistemu, proti upeljavi kuluka, ter sploh proti izkoriščanju Slovenije.

V Teharje pri Celju se je vršilo zborovanje dne 19. t. m. Govoril je g. poslanec Krajnc o političnem položaju. Udeležba je bila zelo lepa. Udeleženci so z zanimanjem sledili besedam govornika ter tudi izrekli popolno zaupnico Jugoslov. klubu in sklenili resolucijo, da se naši poslanci bojujejo še znaprej do uresničenja našega cilja — za samoupravo Slovenije.

Tedenske novice.

Glede ljudskoškolskih počitnic se je obravnavalo na seji višješolskega sveta dne 9. t. m. in je bilo sklenjeno sledeče: Višji šolski nadzornik Gabršek je poročal o oddaji učiteljskih služb na Štajerskem in je bilo oddanih več službenih mest. Zadnja točka njegovega referata so bile velike počitnice za osnovne šole na Štajerskem. Tam so imeli do najnovejšega časa velike počitnice meseca septembra in oktobra, meseca julija in avgusta pa šole. Višji šolski svet pa hoče počitnice v vsej Sloveniji izenačiti. Zoper to naredbo so poslali Štajerci celo kopico ugovorov. Na seji se je posebno povdarjalo, da so na Dolenjskem iste razmere kakor na Štajerskem in če so na Dolenjskem zadovoljni s počitnicami mesca julija in avgusta, zakaj bi to za Štajersko ne bilo prav? Sklenilo se je: 1. Naredba glede počitnic ostane. 2. Ugovori se predložijo višji inštanci. 3. Mesca septembra in oktobra se bodo dovoljevale učencem glede obiska šole polajšave, če bodo pri delu potrebni. Olajšave se bodo podelile, kakor v preletni dobi posameznim učencem, po največ onim iz 7. in 8. šolskega leta. Dotični starši se morajo v ta namen zglasiti pri krajnem šolskem svetu, ki izposluje olajšave pri okrajnem šolskem svetu. V izrednih slučajih ob času prav nujnega in obilnega dela bi se mogle dati za nekaj dni polajšave glede šolskega obiska tudi vesim učencem enega šolskega okoliša, ako bi o tem sklepale in za to prosile pri okrajnem šolskem svetu vse občine zadevnega šolskega okoliša.

Za naše župane! Naša stranka je na željo županov in odbornikov ptujskega okraja založila tiskovine za sezname obvezancev za kuluk, katere morajo župani sestaviti v 3 izvodih. Ker je naklada majhna, pozivamo gg. župane, ki še seznamov niso sestavili, da si tiskovine takoj naročijo pri tajnistvu SLS v Mariboru, Tiskarna sv. Cirila. Stanejo po 1 dinar.

Slabostojni Pucelj in novi vojaški zakon. Penzionirani minister Pucelj vedno izziva v «Kmet. listu», češ: Klerikalci so obljubljali pred volitvami, da bodo naše fante rešili vojaškega službovanja v južni Srbiji in naši fantje bodo odslužili vojaški rok doma, a dosedaj tega niso naredili. G. Pucelju povemo, da se doslej še ni dosegla premostitev naših fantov-vojakov iz južne Srbije v Slovenijo, je temu največ kriv ravno Pucelj s svojo samostojno gardo. Samostojni so bili v vladi, a se nikdar niso resno potegnili za naše fante, ampak se ugovarjali so našim poslancem, ako so ti slikali v zbornici na podlagi dokazov res obupan položaj naših fantov-vojakov. Zloglasni Pucelj je kot minister med prvimi rožljaj s sabljo, ko se je sklenila ona nepotrebna mobilizacija proti Madžarski. Ko je šlo za izročitev generala Žedečiča sodišču, ker je radi njegove malomarnosti pomrlo in zmrazilo toliko rekrutov, so bili vladni samostojni hlapci in petolizniki proti izročitvi. Ko je prišel pri sedanjem zasedanju parlamenta v načelni pretres novi vojni zakon, je gosp. Pucelj zbežal pred glasovanjem iz zbornice, ker se kot vedno pokorni Pašičev sluga ni upal glasovati proti. Ako pa samostojne izdajice ne bi bile kot od Pašiča kupljene duše glasovale za vidovdanske ustave, bi že naši fantje davno lahko služili doma. Naši poslanci in naše časopisje je glede zboljšanja usode naših fantov storilo in še bo svojo polno dolžnost; Pucelj pa je v Beogradu najhujši militarist, ki bi še danes glasoval za vsako mobilizacijo in vojno, doma pa laže po svojem «Kmet. listu», kako je za preureditev neznosnih vojaških razmer.

Kdo žrtvuje za Slovence na Westfalskem v Nemčiji nekaj dinarjev, da se jim more pošiljati «Slov. Gospodar»? V nemških premogovnikih, katere imajo zasedene Francozi, dela več sto naših dobrih, vrlih Slovencev. Ti se zelo zanimajo za svojo domovino in bi silno radi čitali «Slovenskega Gospodarja». Ker je pa nemški denar v veljavi grozovito padel, si naši ubogi Slovenci ne morejo več plačati «Slovenskega Gospodarja». To je za nje velikanska škoda, da v tujini ne morejo več čitati svojega priljubljenega slovenskega lista. Uprava «Slov.